

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: gabriela.samanova@soc.cas.cz

Ohlédnutí za komunálními volbami 2010

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2010, v10-11</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>8. 11. - 15. 11. 2010</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1020</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PV.27b, PV.27a, PV.44b, PV.46, PV.145, PV.146</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>2. prosince 2010</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Gabriela Šamanová</i>

Součástí listopadového šetření CVVM byly otázky týkající se komunálních voleb. Mapována byla jak situace před volbami tak spokojenost s výsledky voleb a povolebním uspořádáním ve vedení obcí.

Srovnání výsledků předvolebních a povolebních výzkumů s reálnou volební účastí nabízí tabulka 1. Skutečná volební účast se od účasti zjištěné ve výzkumu obvykle liší. Tyto rozdíly mohou být způsobeny tím, že šetření jsou prováděna dobrovolnou formou. U aktivních angažovaných občanů je vyšší pravděpodobnost, že půjdou volit, a zároveň vyšší pravděpodobnost, že se budou ochotni zúčastnit sociologického šetření. Dalším důvodem může být určitá stylizace dotázaných projevující se u některých citlivých témat.

Tabulka 1: Deklarovaná a skutečná volební účast v % (komunální volby)¹

	1994			1998			2002		
předvolební výzkum	skutečná volební účast	povolební výzkum	předvolební výzkum	skutečná volební účast	povolební výzkum	předvolební výzkum	skutečná volební účast	povolební výzkum	
říjen	účast	prosinec	říjen	účast	prosinec	říjen	účast	listopad	
74	62	75	70	47	68	75	46	75	
2006			2010						
předvolební výzkum	skutečná volební účast	povolební výzkum	předvolební výzkum	skutečná volební účast	povolební výzkum				
říjen	účast	listopad	říjen	účast	listopad				
69	46	68	61	49	62				

Pozn.: Velikost náhodné statistické chyby činí +/-3 procentní body.

Volební účast statisticky významně častěji deklarovali lidé starší šedesáti let, lidé s vysokoškolským vzděláním a dobrou životní úrovní. Negativní odpověď uváděli častěji lidé z nejmladší věkové skupiny (18 – 29 let), lidé se základním vzděláním a se špatnou životní úrovní.

Tabulka 2: Časování volebního rozhodování v % (komunální volby)²

	2002	2006	2010
Až těsně před volbami nebo v jejich průběhu	21	15	10
pár dnů před volbami	27	24	30
asi měsíc před volbami	16	17	23
již dříve	29	43	36
NEVÍ	7	1	1
Celkem	100	100	100

Pozn.: Tato otázka byla pokládána pouze těm respondentům, kteří uvedli, že byli volit.

Až těsně před volbami učinila své rozhodnutí, koho volit, desetina účastníků výzkumu, kteří nakonec k volbám šli. Třetina volících se rozhodla pár dnů před volbami a pětina měsíc před volbami. Více než třetina volících občanů byla o své volbě rozhodnuta již dříve než měsíc před volbami (viz tabulku 2). Delší dobu mají o své volbě jasno častěji lidé z měst a voliči ODS (tedy ti, co uvedli, že do poslanecké sněmovny by v listopadu 2010 volili zmíněnou stranu). Naopak lidé žijící na vesnici se častěji rozhodují až pár dní před volbami.

Tabulka 3: Obeznamenost s kandidáty před komunálními volbami – vývoj v %³

	říjen 1994	říjen 1998	říjen 2002	listopad 2002	říjen 2006	listopad 2006	září 2010	říjen 2010	listopad 2010
zná všechny nebo téměř všechny	15	19	27	37	28	38	15	24	39
zná jen některé	44	52	52	50	60	55	50	55	55
nezná nikoho z nich	41	29	17	11	10	7	28	16	6

Pozn.: procenta ve sloupci, do počtu do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Záříjová a říjnová data pocházejí z výzkumů konaných před volbami, listopadová data z výzkumu konaného po volbách. Ve všech výzkumech byla pokládána otázka týkající se situace před volbami, v listopadu tedy dotázaní hodnotili svou znalost kandidátů zpětně.

Tato otázka byla pokládána pouze těm respondentům, kteří uvedli, že byli volit.

¹ Znění otázky před volbami: „15. a 16. 10. 2010 se budou konat volby do místních zastupitelstev. Půjdete volit?“ Znění otázky po volbách: „V polovině října se konaly volby do místních zastupitelstev. Zúčastnil jste se těchto voleb?“

² Znění otázky: „Kdy jste se rozhodl, kterou stranu či které kandidáty budete v těchto komunálních volbách volit?“

³ Znění otázky před volbami: „Znáte lidi, kteří ve Vašem volebním obvodu kandidují do místního zastupitelstva?“ Znění otázky po volbách: „Znal jste lidi, kteří ve Vašem volebním obvodu kandidovali do místního zastupitelstva?“

Znalost alespoň některých kandidátů pro komunální volby deklarovala v listopadu 2010 více než polovina voličů (55 %), všechny kandidáty znalo před volbami 39 % voličů. Žádného z kandidátů neznalo pouze 6 % dotázaných, kteří se zúčastnili podle vlastní výpovědi voleb. Z tabulky 3 je patrné, že čím později (ve vztahu k volbám) je otázka pokládána, tím lepší je informovanost o kandidujících. K naprosté neznalosti uchazečů o politické funkce se přiznávali především nejmladší respondenti z věkové kategorie 15 až 29 let.

Nakolik je rozhodnutí voličů při komunálních volbách závislé na stranické příslušnosti kandidátů, ilustruje následující tabulka 4. Většina voličů (51 %) dala při volbě do zastupitelstev měst a obcí přednost hlasování podle kandidátek politických stran. Třetina voličů vybírala z kandidátek politických stran i nezávislých subjektů a necelá pětina volila pouze zástupce uvedené na kandidátkách nezávislých subjektů. V roce 2010 byl potvrzen trend zvětšování se podílu volby kandidátů politických stran, přičemž tuto možnost vybírali statisticky častěji lidé z velkých měst.

Tabulka 4: Volil jste v těchto komunálních volbách... (v %)⁴

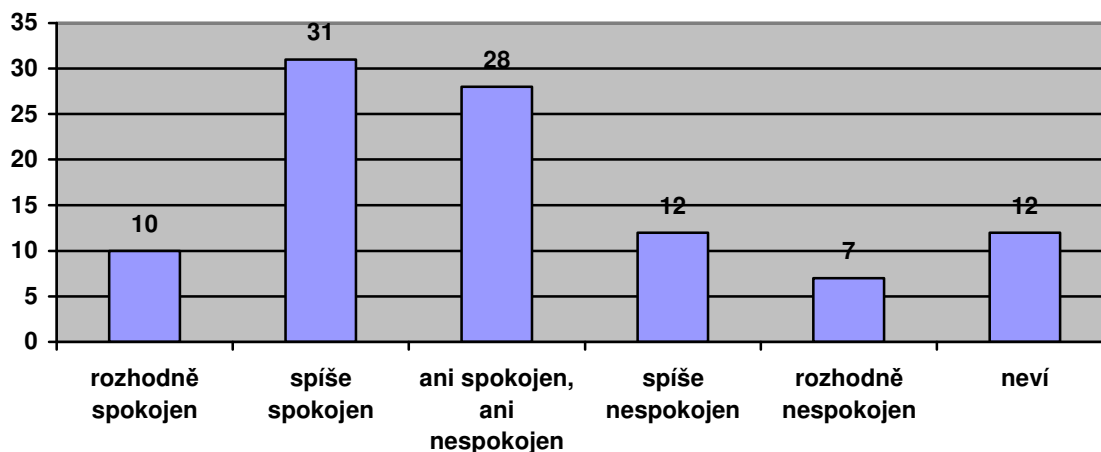
	2002	2006	2010
pouze osoby uvedené na kandidátkách politických stran	34	45	51
pouze osoby uvedené na kandidátkách nezávislých subjektů	16	13	17
nebo osoby uvedené na kandidátkách politických stran i na kandidátkách nezávislých subjektů	40	41	32

Pozn.: procenta ve sloupci, dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Tato otázka byla pokládána pouze těm respondentům, kteří uvedli, že byli volit.

S výsledky voleb do zastupitelstev měst a obcí byla rozhodně spokojena desetina dotázaných a další téměř třetina respondentů byla spokojena „spíše“. Střední variantu odpovědi „ani spokojen, ani nespokojen“ zvolilo 28 % účastníků výzkumu. Spíše nespokojeno bylo 12 % a rozhodně nespokojeno 7 % oslovených občanů. Spokojenost s výsledky voleb častěji vyjadřovali lidé ve středním věku, nespokojenost pak lidé šedesátiletí a starší.

Graf 1: Spokojenost s výsledky komunálních voleb v místě bydliště v %⁵

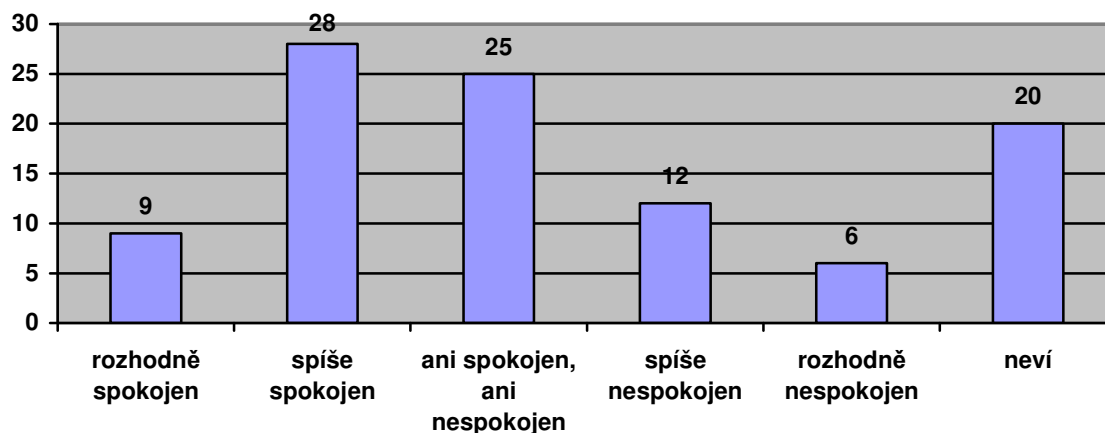
Pozn.: Tato otázka byla pokládána všem účastníkům výzkumu.

⁴ Znění otázky: „Volil jste v těchto komunálních volbách pouze osoby uvedené na kandidátkách politických stran, pouze osoby uvedené na kandidátkách nezávislých subjektů, nebo osoby uvedené na kandidátkách politických stran i na kandidátkách nezávislých subjektů?“

⁵ Znění otázky: „Jste spokojen s tím, jaký byl konečný výsledek komunálních voleb v místě Vašeho bydliště?“

Podobně jako u spokojenosti s výsledky voleb, také u spokojenosti se složením nového vedení měst a obcí převažovalo pozitivní hodnocení nad tím negativním.

Graf 2: Spokojenost se složením nového vedení obce v %⁶

Pozn.: Tato otázka byla pokládána všem účastníkům výzkumu.

Desetina občanů byla s novým vedením ve své obci rozhodně spokojena a další téměř třetina spíše spokojena. Rozhodně nespokojeno pak bylo 6 % a spíše nespokojeno 12 % občanů. Střední variantu odpovědi „ani spokojen, ani nespokojen“ uvedla čtvrtina dotázaných. Poměrně velké zastoupení odpovědi „nevím“ může být důsledkem toho, že ne ve všech obcích bylo v době konání výzkumu nové vedení již ustaveno. Spokojenost s povolebním uspořádáním statisticky významně častěji vyjadřovali obyvatelé menších sídel (pod 5 tis. obyv.), méně často pak lidé žijící ve středně velkých a velkých městech.

⁶ Znění otázky: „Jste spokojen se složením nového vedení obce (Radou zastupitelstva)?“